Nr. 214 Sobota 17 (30) sierpnia 1913 r. Rok VIII

WYCHODZI CODZIENNIE RANO OPRÓCZ DNI POŚWIĄTECZNYCH.

Adres Redakcyi i Administracyi: Kijów, Kreszczatyk 38.
Telefony: Redakcyi № 24-64. Administracyi № 16-72.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.

Administracya otwarta od g. 10—4 po poł. i od 5—7 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6-ej wieczorem.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE.

	mies.	kwart.	półroczn.	roczn.
PRENUMERATA. W kraju	1.—	3.—	6.—	12.—
„ Za granicą	1.50	4.50	9.—	18.—

Za zmianę adresu 30 kop.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 k., za tekst. 20 k. NEKROLOGI po 40 k. od wiersza petit. za każdy raz. W rubryce „Nadesłane" i w tekście wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb. Zwyczajne małe: za tekstem od wyrazu po 4 k., poszukiwanie pracy po 3 k., przed tekstem podwójnie. Dołączenia po 10 rb. od tysiąca i koszta pocztowe

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

Przed wyborami.

Wkrótce odbędą się na Rusi gubernialne zgromadzenia ziemskie, które po raz pierwszy dokonać mają wyboru posłów do Rady Państwa. Formalnie przechodzimy tedy jakoby do normalnej procedury wyborczej, praktykowanej w tych guberniach państwa, które dawniej już korzystały z dobrodziejstwa samorządu ziemskiego. Formalnie tedy wszystko jest w porządku, litera prawa nie doznała obrazy. Skoro prawo dało reprezentacyi miejscowych samorządów przywilej wybierania posłów do Izby wyższej, toć i słusznie, aby to prawo rozciągało stopniowo moc swoją na wszystkie prowincye państwa, w których poczęła działać ustawa ziemska.

I kto warunków miejscowych nie zna, kto nie zna historyi powstania ustawy ziemskiej dla Rusi i Litwy i zmian w niej wprowadzonych, ten w jej logicznych następstwach, z których jednem są przyszłe wybory do Rady Państwa, żadnego „ale" nie odnajdzie.

Autor obowiązującej dziś u nas ustawy ziemskiej, którego pomnik wkrótce stanie przed ratuszem Kijowa, znał dokładnie warunki miejscowe. Nie tylko znał, ale je zważył dokładnie i, ze swego punktu widzenia, należycie ocenić umiał. To też nie dziw, że przeprowadzenie stworzonej przez się ustawy postawił na ostrzu i przy pomocy sławnego „nacisku na prawo" przeprowadził. Stawka była ryzykowna, ale znaczna; chodziło o zniszczenie w kraju polskiego wpływu, którego siła i znaczenie nie były mu obce. Chodziło w pierwszym rzędzie o oddanie gospodarki krajowej w ręce rosyjskie, a w dalszem następstwie o wyrzucenie z Izby wyższej przedstawicielstwa polskiego, jedynego przedstawicielstwa polskiego od Rusi, jakie się po akcie 3 czerwca w Petersburgu ostało.

Ustawa ziemska dla Rusi i Litwy była wyjątkową ustawą przeciw nam skierowaną, ograniczającą sztucznie nasze przyrodzone prawa obywateli kraju, zmierzającą ku usunięciu nas od wszelkiego wpływu na życie społeczne i rozwój kraju, przez stworzenie bezsilnej mniejszości w jego miejscowem przedstawicielstwie.

Takie jest prawo, którego następstwem logicznem będą oczekujące nas wkrótce wybory do Rady Państwa, a których rezultat jest z góry przesądzony. Do Rady Państwa nikt z polaków nie przejdzie, o co właśnie autorowi ustawy ziemskiej chodziło. Wobec takich warunków—stosunek nasz do przyszłych wyborów może być dwojaki: albo zupełna abstynencya, którąby usprawiedliwiał tylekroć stwierdzony fakt, że nawet od rosyan dobrej woli szczerej obrony naszych najsłuszniejszych praw spodziewać się nie możemy, albo udział gremialny wszystkich decydujących naszych głosów w zgromadzeniach ziemskich, dla poparcia tych kandydatów, których za najmniej szkodliwych dla kraju uważamy.

Cokolwiek myślelibyśmy o słuszności skierowanych przeciwko nam zarządzeń, o zgodności z prawem przyrodzonem wytworzonej dla nas sytuacyi politycznej, my tak w prawach ograniczeni, iż niemal z praw wyzuci o obowiązkach naszych względem kraju nie zapominamy. A obowiązek ten jest prosty i jasny: gdzie nie możemy wybrać właściwego reprezentanta kraju, przyczyńmy się do tego przynajmniej, aby reprezentował go najmniej niestosowny, najmniej skłonny do fałszowania istotnych jego potrzeb i woli zbiorowej, do narzucania krajowi nowych ograniczeń, nowych kagańców. „Ex duobus malis eligitur minus".

Junosza.

Losy instytutu rolniczego w Puławach.

—o—

Wobec doniesień prasy o zamiarze gł. zarządu rolnictwa i urządzeń rolnych przeniesienia instytutu rolniczego z Puław do Niższego-Nowogrodu—„Rus. Słowo" komunikuje, iż w chwili obecnej zamiaru tego poniechano.

Inicyatywa przeniesienia pochodziła od posła do Dumy Państwowej pr. S. Bogdanowa, który na wiosnę b. r. poruszył sprawę powyższą w komisyi rolnej. Pr. Bogdanow kierując się motywami ściśle nacyonalistycznymi, uznawał za konieczne przeniesienie instytutu do gubernii centralnych, jednakże nie wskazywał wcale Niż.-Nowogrodu, jako najbardziej odpowiedniego miejsca. Jednocześnie z poruszeniem sprawy przeniesienia instytutu — komisya budżetowa odrzuciła 2 milionowe kredyty, wymagane przez gł. zarząd rolnictwa na przebudowę gmachu instytutu w Puławach i budowę laboratoryum.

W czerwcu b. r. w głów. zarządzie rolnictwa obradowała specyalna komisya międzywydziałowa, w której pracach brali również udział i niektórzy posłowie do Dumy Państwowej. Rozważywszy wszechstronnie kwestyę przeniesienia instytutu, komisya przyszła do przekonania, iż niema właściwie żadnego powodu, usprawiedliwiającego podobne zarządzenie i uchwaliła pozostawić instytut i nadal w Puławach.

Obecnie gł. zarząd rolnictwa opracowuje memoryał o potrzebie reorganizacyi instytutu. Memoryał ten przesłany zostanie w najbliższym czasie radzie ministrów.

Wojna gubernatorów

Ameryka dotychczas nie przestała być krainą nadzwyczajności. Ale o wojnie dwóch gubernatorów jednego Stanu i w dodatku wojnie prowadzonej z zachowaniem wszelkich przepisów prawnych—nawet w Ameryce nie słyszano. A jednak jest obecnie stan New York widownią tak niewątpliwie przykrych i gorszących scen pomiędzy dwoma naraz najwyższymi dostojnikami dzielnicy.

Dotychczasowy gubernator Stanu New York Sulzer, prawa ręka prezydenta Wilsona w wykorzenianiu wszelakiego biurokratycznego bezprawia, oddawna był solą w oku t. zw. Tammany, specyficznie amerykańskiej giełdowo-szulerskiej camorry. Dzięki zabiegom wpływowych członków potężnego stowarzyszenia główny sąd Stanów skasował obiór Sulzera, usunął go z urzędu i mianował pełniącym obowiązki gubernatora wicegubernatora Slynna. Ale Sulzer, licząc na poparcie prezydenta i uczciwej części społeczeństwa amerykańskiego, nie myśli ustąpić. Nie oddaje swemu następcy pieczęci gubernatorskiej, bez której żaden akt administracyjny w myśl konstytucyi Stanów nie jest poczytywany za ważny. Sam otrzymuje wszelkie wypłaty pieniężne, koresponduje z Waszyngtonem (wciąż jako szczęśliwy posiadacz urzędowej pieczęci), jednem słowem w dalszym ciągu pełni wszelkie funkcye gubernatorskie.

Slynn i popierająca go wszechmocna Tammany łamią głowę, w jaki sposób pozbyć się gubernatora samozwańca.

Naturalnie zgodnie ze zwyczajami panującymi w Ameryce obie „strony wojujące" prowadzą ze sobą zażartą polemikę w prasie w postaci listów do redakcyi. Oto wzór tego bądź co bądź oryginalnego sporu.

„Legalny gubernator Slynn pisze do „samozwańca" Sulzera:

„Opamiętaj się Sulzer! Nie jesteś już gubernatorem i wiesz o tem doskonale. Pogódź się z rolą eks-gubernatora!"

Na to Sulzer odpowiada:

„Chcę jeszcze tobie, Slynn, i ludności Stanu pokazać, że wciąż jestem gubernatorem. A jeśli o to chodzi, wolę być eks-gubernatorem, niż takiem zerem-urzędnikiem z łaski złodziejskiej Tammany jak ty. Do widzenia - na krześle elektrycznem, na którem prędko zasiądziesz—a od którego napewno cię nie wybawię".

Szef amerykańskiej Camorry Both Murphy zorganizował całą kampanię przeciw opornemu gubernatorowi. Ale Sulzer, pomimo, iż już parokrotnie uradzano zamach na jego życie, drwi z Tammany i jej intrygi. Popierają go nieurzędownie prezydent i rząd waszyngtoński. A pisma humorystyczne jak mogą, wyzyskują tę niezwykłą wojnę gubernatorów. „Life" nie bez gryzącej ironii nazywa ją złośliwie „trzecią wojną bałkańską".

Informacye i pogłoski.

— Poseł do Dumy Państwowej z gubernii kijowskiej Bezak i poseł z gub. czernihowskiej Rosenbach zawiadomili prezydenta Dumy, iż składają mandaty poselskie.

— Metropolita petersburski Włodzimierz, jak piszą „Russk. Wied.", zamierza zwrócić uwagę ministra skarbu, iż w większości sklepów

monopolowych ku zgorszeniu wiernych, zawieszone są obrazy św. Mikołaja, który jakoby błogosławi sprzedających wódkę. Tymczasem św. Mikołaj był gorliwym szerzycielem zasad trzeźwości i umieszczanie jego wizerunku w sklepach monopolowych zakrawa na szyderstwo. Metropolita sądzi wogóle, iż obrazy święte w sklepach monopolowych żadną miarą figurować nie powinny.

— Minister oświaty polecił wycofanie ze szkół podręcznika Tułupowa i Szestakowa „Wypisy szkolne „Now'". Jak wiadomo, podręcznik „Now'" stał się powodem interpelacyi w Radzie Państwa.

— Zjazd działaczy cerkiewno-szkolnych eparchii besarabskiej przyszedł do przekonania, iż herezya szerzona przez mnicha bałckiego Inocentego dlatego znalazła grunt wśród ludności mołdawskiej, iż ludność ta odznacza się absolutną ignorancyą w rzeczach wiary. Duchowni nauczają ją w języku rosyjskim, dla niej obcym i niezrozumiałym. Inocenty pierwszy przemówił do ludu po mołdawsku i porwał za sobą rzesze. Zważywszy to wszystko, zjazd uznał za niezbędne wprowadzenie do besarabskich szkół cerkiewno-parafialnych wykładów religii w języku ojczystym uczniów. Oprócz tego uznano za właściwe, by przy nauczaniu innych przedmiotów język mołdawski był używany jako pomocniczy. Uchwały zjazdu zyskały sankcyę władz eparchialnych.

— Prasa informuje, iż projekt nowej ustawy cywilnej, opracowanej przez ministra sprawiedliwości, zatwierdzony został przez radę ministrów.

— W końcu b. m. minister komunikacyi zamierza dokonać oględzin południowych kolei żelaznych, poczem przyjedzie do Kijowa.

— Ministerstwo handlu i przemysłu otrzymuje obecnie doniesienia inspektorów podatkowych o ilości zapasów zboża z lat ubiegłych. Doniesienia te stwierdzają, iż nawet w guberniach urodzajnych zapasy te są bardzo nieznaczne.

— Mikołajowskie główne obserwatoryum fizyczne zdecydowało otworzenie w różnych miastach państwa 20 nowych stacyi meteorologicznych.

— Ministerstwo oświaty powzięło zamiar udzielania zapomóg na otwieranie przy żeńskich szkołach początkowych klas robót ręcznych i rzemieślniczych.

— Specyalna komisya opracowała projekt reorganizacyi instytutu dróg i mostów w Petersburgu. W instytucie będzie przywrócony system kursowy wykładów, zwiększona liczba stypendyów rządowych i wprowadzona praktyka obowiązkowa dla studentów po ukończeniu instytutu.

Z życia rosyjskiego.

— § —

Sprawa mnichów athoskich. Przybył do Odesy ks. Urusow delegowany do Athos dla zbadania okoliczności towarzyszących wysiedlenia mnichów z klasztorów athoskich, uskutecznionemi przez arch. Nikona.

W Odesie ks. Urusow zbada warunki wysyłania mnichów z Odesy do miejsc rodzinnych—poczem odjedzie do Athos. Wyniki śledztwa przeprowadzonego przez ks. Urusowa — stanowić będą podstawę dla komunikatu rządowego o wypadkach na Athos.

„Sufrażystki" tyfliskie. W Tyflisie na przedmieściu „Nachałowka" miał miejsce następujący tragi-komiczny wypadek. Korzystając z nieobecności żony właściciel domu X zaprosił do siebie w gościnę pewną damę, znaną z wesołego usposobienia. Teściowa swego X, pilnująca moralności swego zięcia, przez jakąś osobę dowiedziała się o wypadku i niezwłocznie udała się do sąsiadek i kumoszek z prośbą o pomoc. Kumoszki w ciągu nocy zdołały zmobilizować całą armię, złożoną ze 100 starszych niewiast — i nad ranem otoczyły dom X. Dostawszy się do mieszkania, kobiety chciały zastosować prawo lyncha względem p. X. i jego przyjaciółki. Z trudnością udało się policyi usunąć rozjuszony tłum i niefortunną parę ukryć w cyrkule.

Druga wiosna. W guberni orłowskiej zakwitły poraz drugi jabłonie. W niektórych miejscowościach zaśpiewały znowu słowiki.

Idylla. W Petersburgu w fabryce tutoż „Lebied" zachowały się dotąd patryarchalne obyczaje. Robotnicy otrzymują ogromnie nędzne wynagrodzenie, zaś gorliwszych gospodarz obdarza bądź starymi spodniami, bądź starą marynarką. Pracują tam, jeśli podoba się gospodarzowi, i we święta. Niedawno w jedno ze świąt uroczystych robotnikom udzielono po szklance herbaty i kawałku chleba. Za łaskę tę kazano pracować o pół godziny więcej niż zwykle.

WYSTAWA.

Kronika wystawy.

— Na ostatniem posiedzeniu sekcyi maszyn i narzędzi rolniczych wyjaśniono, iż w konkursie maszyn rolniczych zgodziły się ostatecznie wziąć udział następujące firmy z działu traktorów i pługów parowych: Stock, Yopper i Hart Parr. Poza tem otrzymano wiadomość, iż bezpośrednio na stacyę Ustynówkę wysłany został traktor Beauxfor.

Niezależnie od tego wyjaśniło się, iż traktory Holt Caterpillar i S-ka, Ruston Proctor i S-ka, J. I. Case oraz Rumeli z różnych przyczyn nie mogą stanąć do konkursu w oznaczonym terminie. Wobec tego sekcya postanowiła odroczyć pokaz traktorów i pługów parowych na 30 sierpnia.

W ten sposób konkursy maszyn rolniczych odbędą się w następujących terminach: około stacyi Ustynówki młocarń parowych i naftowych (z wyjątkiem angielskich i amerykańskich) — od 20 do 23 sierpnia włącznie; około stacyi Paliczyńce w pobliżu Fastowa — traktorów, pługów parowych, kopaczek do buraków, kopaczek do kartofli oraz młocarni angielskich i amerykańskich — od 30 sierpnia do 5 września.

Na tem samem posiedzeniu sekcya postanowiła zwrócić się do zarządu kolei Południowo-Zachodnich z prośbą o dostarczenie na dz. 26 sierpnia dostatecznej ilości platform dla przewiezienia traktorów i pługów parowych.

— Wczoraj o godz 7-ej wieczorem w sali rady miejskiej odbyło się ogólne zebranie członków komisyi rzeczoznawców. Przewodniczył prezes rady rzeczoznawców B. Chanenko, który odczytał zebranym zatwierdzone przez główny zarząd rolnictwa i urządzeń rolnych przepisy o ekspertyzie oraz zatwierdzone listy członków wszystkich komisyi rzeczoznawców. Listy te zostały rozdane przybyłym na posiedzenie rzeczoznawcom. W ciągu najbliższych dni odbędą się posiedzenia poszczególnych komisyi dla każdego działu w celu dokonania wyborów prezydyum i ustalenia programu dalszej pracy.

— Jutro z rana przybędzie z Warszawy do Kijowa wycieczka stowarzyszenia handlowców polskich, złożona z dwudziestu kilku osób. Wycieczka ma na celu obejrzenie wystawy i osobliwości Kijowa. Goście warszawscy pozostaną w naszem mieście w ciągu dwóch dni.

— Od kilku dni zaczęły przybywać do Kijowa wycieczki włościan z gub. kijowskiej i podolskiej. Po porozumieniu się komitetu wystawy z administracyą Ławry Peczerskiej wszystkie wycieczki włościańskie korzystają z mieszkań w dziesiątym pawilonie klasztornym, przeznaczonym specyalnie dla pątników. Pawilon został odrestaurowany i gruntownie uporządkowany.

— Dziś o godz. $7^{1}/_{2}$ wiecz. w sali muzeum pedagogicznego nauczyciel V gimnazyum kijowskiego p. Dadienkow wygłosi odczyt na temat „Pierwsza książka dziecka".

— Dn. 15 sierpnia kasa wystawy sprzedała 12,579 biletów wejścia.

Hodowla i uprawa roślin.

III.

K. Buszczyński i M. Łążyński.

Obok eksponatów p. Rytla rozłożyła swe eksponaty w niewiele większym kiosku firma K. Buszczyński i M. Łążyński w Niemierczu.

Firma ta jest bodaj najstarszą z firm tego rodzaju na Rusi i przed kilku laty obchodziła 25-letni jubileusz swego istnienia. Zakłady hodowlane firmy K. Buszczyński i M. Łążyński są dziś największem i najenergiczniej prowadzonem tego rodzaju przedsiębiorstwem polskiem.

Początkowo firma była własnością spółki, a raczej towarzystwa komandytowego, dziś jest ona własnością jednej osoby, p. Konstantego Buszczyńskiego.

Zakłady selekcyjne prowadzą hodowlę buraków cukrowych, kilku odmian pszenicy, żyta i owsa.

Kiosk firmy zdobi witryna z wieloliczymi medalami złotymi i srebrnymi, jakie niemierczańskie zakłady hodowlane otrzymały na różnych wystawach i konkursach. Pozatem kiosk urządzony jest nader skromnie, a napis głosi, że firma „Buszczyński i Łążyński" występuje poza konkursem.

Przed kilku laty hodowcy uważali budowę liścia burakowego i rozłożenie ulistnienia za ważną korelacyę, wskazującą na dziedziczną, przyrodzoną cukrowość buraka. Dziś poglądy się zmieniły i hodowcy skłaniają się do mniemania, że chociaż z budowy i układu ulistnienia w pierwszym peryodzie wegetacyi można powziąć przekonanie o cukrowości danego buraka, ale że ta cukrowość bywa często przypadkowa, bywa wynikiem warunków zewnętrznych, t. j. że nie koniecznie jest dziedziczna. Dziś hodowcy upatrują korelacye dziedziczności w hodowie łodygi nasiennej i ulistnieniu wysadka t. j. ulistnienia w czasie drugiego peryodu wegetacyi.

Śród omawianych eksponatów widzimy dwie kolekcye zasuszonych liści — jedną, jak głosi napis, charakterystyczną dla wysokiej plenności, ale niższej cukrowości, drugą — z typami liści, znamionującymi wysoką cukrowość danej rasy w połączeniu z wysokim plonem.

Całość wystawy firmy K. Buszczyński i M. Łążyński robi wrażenie wystawy materyałów i notat hodowlanych bynajmniej nie przygotowanych na wystawę, dla „szanownej publiczności." Wszystko, co tam się ogląda, nosi cechy materyałów zbieranych dla siebie. Wystawiono — że tak powiem — część archiwum hodowlanego, przeniesioną wprost z laboratoryum do kiosku wystawowego.

Widzimy więc księgi polaryzacyjne prowadzone widocznie pośpiesznie i gęsto poplamione sokiem dygestyjnym; oglądamy wykresy rozwoju różnych rodzin hodowlanych, jak np. historyę rozwoju rodziny Nr. 63, obserwowanej w ciągu sześciu generacyi, księgi korelacyi, rodową i t. p.

Te wszystkie dane, jak to zaznaczono wyżej, zostały przeniesione *in crudo et in natura* z laboratoryum na wystawę. Takie szczere, bez osłonek przedstawienie swej pracy i dorobku, bezwątpienia jest cenną zaletą pokazu, ale posiada i złą stronę, tę mianowicie, że przedstawione materyały są trudne do zgłębienia dla oglądającego, nawet jeżeli ten ostatni jest obznajmiony z hodowlą. Notaty, numery i inne znaki zapewne mówią wiele hodowcy, który te znaki stawiał, ale ktoś obcy, nawet przy pomocy drukowanych objaśnień z trudnością się oryentuje w tym labiryncie.

Oto są ogólne wnioski, do jakich doszedł piszący te słowa po gruntownym przeglądzie omawianego materyału.

Podstawą hodowli buraków w zakładach niemierczańskich jest stała kontrola osiąganych nowych rezultatów w porównaniu z osiągniętymi dawniej. Kontrola i porównanie odbywają się przy pomocy doświadczeń porównawczych, prowadzonych metodą standartową, polegającą na tem, że jako wyniki porównawczych doświadczeń notują się nie cyfry absolutne (proc. cukru, waga korzenia i t. p.), ale odchylania się w tę lub inną stronę do standartu, czyli odmiany, służącej za miernik. Hodowcy firmy Buszczyński i Łążyński używają za standart jedną z odmian produkcyi firm konkurencyjnych. Jeden i ten sam standart, z urodzaju jednego roku i z jednej partyi wzięty, służy przez szereg lat. A kiedy materyał się wyczerpuje, zdobywa się inny standart, w szeregu doświadczeń poddawany porównawczym badaniom w celu określenia ścisłego związku cyfrowego między nowym standartem a poprzednim.

W ten sposób, zapomocą kalkulacyi, hodowca może otrzymane wyniki doświadczeń roku ostatniego dostosować do standartów lat poprzednich, a tem samem porównywać zupełnie ściśle rezultaty otrzymane dziś z takimi rezultatami osiąganymi niegdyś.

Przedstawione wykresy i księgi wykazują nadto, że hodowla w Niemierczu prowadzi się dwoma metodami. W pierwszych latach powstawania rodziny hodowlanej prowadzi się hodowla genealogicznie (system Vilmorin'a), później stosowana jest populacya, czyli selekcya masowa. System genealogiczny wywołuje efekt bardzo silny i w szybkiem tempie, selekcya masowa daje wyniki słabsze i w wolniejszem tempie.

Wystawę dopełniają modele korzeni buraków cukrowych, zapewne kontrefekty ojców i praojców rodzin, kolekcye kłosów zbóż hodowanych w zakładach niemierczańskich z uznanym niemierczańskim owsem rychlikiem łącznie.

Wystawa koni.

Jutro o godz. 10-ej z rana nastąpi urzędowe otwarcie działu końskiego wystawy kijowskiej. Od godz. 12-ej w poł. wystawa koni otwarta zostanie dla publiczności. Przyjmowanie koni na wystawę odbywa się na terytoryum posesyi M. Zaksa przy ul. Kozłowskiej, gdzie urządzono obszerne stajnie tymczasowe. Dostawiane okazy przyjmuje komisya, złożona z oficerów kawaleryi i lekarzy weterynaryi.

Ogółem na wystawę zgłoszono przeszło 720 koni, w tej liczbie 170 koni stepowych.

Wystawa posiadać będzie 4 oddziały: koni wierzchowych, kłusaków, koni roboczych oraz stepowych.

W oddziale koni wierzchowych ujrzymy przedewszystkiem 6 koni czystej i pół krwi — Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Dymitra Konstantynowicza, araby i anglo araby — hr. Maryi Branickiej, hr. Józefa Potockiego i ks. O. Szczerbatowej, konie arabskie ze stadniny ks. Romana Sanguszki, araby i angloaraby hr. Ksawerego Branickiego, konie arabskie i pół-krwi hr. Władysława Branickiego, konie pełnej krwi ks. W. Lubomirskiego (między innymi głośny „Książę Pan") i M. Łazarewa, konie pół-krwi ks. T. Kurakinej, br. Sciborów Marchockich, hr. A. Buturlina, hr. Grocholskiego, pp. K. Jaroszyńskiego, K. Riaszczyńskiego, W. Podhorskiego, Olszewskiego, K. Fryczа, H. Jełowickiego, E. Bałaszowej, Miłobędzkich, A. Boboszki, 30 koni związku hodowców Królestwa Polskiego i wiele innych.

W oddziale kłusaków oprócz koni Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego księcia Dymitra Konstantynowicza zaprezentowane będą stajnie ks. A. Orłowa, pp. T. Potockiego. Z. Prandeckiego, Szczeknów, Rallich, Bieleckiego i in.

W oddziale koni roboczych biorą udział również konie Najdostojniejszego Protektora wystawy, a także br. M. Tołstoja, M. Czaplica, ks. Kantakuzinej, hr. Sperańskiej, ks. W. Koczubeja, J. Brymona i in.

Należy żałować, iż komitet wystawy nie potrafił zorganizować również liczniejszego oddziału koni włościańskich, które będą dość słabo reprezentowane na wystawie; wystawia je czernihowski zarząd ziemski, włościanie z pow. nieżyńskiego, oraz radomyski zarząd ziemski.

Zarząd stadnin państwowych wystawia we wszystkich oddziałach 30 koni.

W oddziale koni stepowych reprezentowane będą wierzchowce kabardyńskie, tekińskie, baszkirskie, kirgiskie oraz około 100 koni dońskich.

Oprócz nagród w postaci medalów złotych, srebrnych i bronzowych i cennych przedmiotów za najlepsze okazy koni czystej i półkrwi arabów, angloarabów, kłusaków rosyjskich i amerykańskich oraz koni roboczych wyznaczone zostały nagrody pieniężne w ogólnej sumie około 40,000 rb. (w tej liczbie 33 325 rb assygnował główny zarząd stadnin państwowych).

Walne zgromadzenie eksponentów.

W środę wieczorem, w pawilonie kinematografu odbyło się walne zgromadzenie wystawców, zwołane przez „biuro eksponentów".

Prezydował adw. przys. p. Zielenskij. Porządek dzienny referował p. Szancer, który w swem przemówieniu zarzucał komitetowi wystawy obojętne traktowanie biura.

Według słów referenta, komitet albo wcale, albo zbyt późno odpowiada na odezwy biura. Brak ławek na górnym terenie wystawy, oraz niezbędnych wygód (zamkniętych przed dwoma miesiącami przez komisyę sanitarną) — tłumaczy przez usta komisarza wystawy, p. Mossakowskiego, brakiem środków i — deficytem. Referent w imieniu zarządu biura poddaje pod debaty walnego zgromadzenia pytanie „co biuro ma czynić dalej?" i proponuje zwrócenie się do wyższych instancyi z podaniem o niezwłoczne usunięcie braków oraz o zniewolenie komitetu do szerszego reklamowania wystawy.

W ostatniej kwestyi zabiera głos p. Szydel, twierdząc, że na reklamę jest już za późno.

P. Garztecki przypomina zgromadzonym, że przedewszystkiem należy pomyśleć o pokryciu kosztu utrzymania biura. Te ostatnie określono w sumie 3 500 rb., na co miały się złożyć dobrowolne składki wystawców.

Dotychczas wśród eksponentów zdołano zebrać około 800 rb., co wystarczyło zaledwie na zaliczki pracownikom biura, istniejącego już dwa miesiące. Dotychczas na 800 z górą eksponentów wniosło składki zaledwie 60 osób. Poza tem, na reklamę obiecywali eksponenci złożyć 10 tys. rubli; drugie tyle miał dać od siebie komitet. Nie należy przeto oskarżać komitetu wystawy o niedostateczną reklamę, skoro sami eksponenci na ten cel nic dotychczas nie dali. P. Garztecki zapewnił zgromadzonych, że biuro eksponentów dołożyło w tym kierunku wszelkich możliwych starań.

P. Zielenskij, powtarzając za p. G. powyższe zapewnienie, proponuje wyrazić zarządowi biura podziękowanie i w imieniu zgromadzenia wyraża biuru eksponentów wdzięczność za podjęte trudy i proponuje zamiast reklamy gazetowej wystąpić z zażaleniem do ministerstwa w celu zniewolenia komitetu do zadośćuczynienia życzeniom eksponentów.

Parę osób poparło powyższy wniosek.

Przemówienie p. Citrona wprowadza w kłopot przedmówców, gdyż p. C. zawstydza ich, twierdząc, że wystąpienie ze skargą do ministerstwa na instytucyę społeczną i obywatelską, jaką jest komitet wystawy, będzie krokiem nader nietaktycznym i zresztą niepraktycznym, bo zanim ministerstwo odpowie, będzie już po wystawie.

Po pewnej konsternacyi wśród wnioskodawców, zabiera głos p. Indrziszek, który podobne wystąpienie uważa za niewłaściwe, oraz proponuje wystosować „memoryał" (t. j. wyjaśnienie stanu rzeczy) do wszystkich władz policyjno-administracyjnych i do zainteresowanych ministerstw.

Ktoś zwraca uwagę, że w „walnem" tem zgromadzeniu bierze udział zaledwie piętnasta część wszystkich wystawców; zachodzi więc pytanie, czy wogóle uchwały tak nielicznego zgromadzenia będą prawomocne.

Zabiera głos w tej materyi parę osób, aż wreszcie p. Garztecki oblewa zgromadzonych zimną wodą i wyręczając prezydującego, zwraca uwagę zgromadzonych na zbyt dalekie odbieganie od porządku dziennego. Mówca krytykuje wniosek p. Indrziszka, bo to celu nie osiąga, przypomina cel zgromadzenia, — co robić dalej, aby złemu zaradzić — i wyraża przekonanie, że dla uprawomocnienia i skonkretyzowania wniosków należy w najbliższych dniach naprz. w sobotę, zwołać powtórnie zgromadzenie i zaprosić na nie możliwie największą liczbę wystawców, którzyby stosunek biura do komitetu wprowadzili na tory właściwe.

Wniosek ten, poddany przez prezydującego pod głosowanie, przyjęty został większością głosów.

W kwestyi reklamy zabrał głos p. Skibniewski, proponując zwrócenie się do któregokolwiek z ministerstw z podaniem o zapomogę na reklamę.

Następnie usiłowano poruszyć jeszcze inne drobniejsze bolączki osobiste i ogólne, wreszcie — posiedzenie zamknięto i walne zgromadzenie odłożono do soboty.

Dział lekarski.

XII.

Instytut bakteryologiczny.

Wyczerpiemy dział produkcyi surowic, jeżeli powiemy, że oprócz przeciwbłoniczej wystawił instytut surowice: przeciwpłoniczą, przeciwdysenteryjną, przeciwtężcową i przeciwparciorkowcową.

Produkcya ich wzrosła od 1905 roku prawie dwudziestokrotnie.

Przechodzimy do oddziału Pasteurowskiego. Na pierwszem miejscu popiersie Pasteur'a, wyraz hołdu i czci.

Na ścianie liczne fotografie ilustrują przyrządzanie szczepionki wścieklizny i szczepienie jej ludziom.

Na stole — materyał, z którego ją otrzymujemy — wysuszony rdzeń przedłużony króliczy i wreszcie gotowa szczepionka.

Oddział jest statystycznie dobrze opracowany.

Dowiadujemy się, że od 1896 do 1911 r. było leczonych od wścieklizny 31,348 chorych, z których umarło 195. Śmiertelność ogólna wynosi 0,62% przy leczeniu szczepionką — gdy bez leczenia według obliczeń profesora Marie umiera 10%.

Największą ilość chorych dała gubernia kijowska, najmniej — Wołyń.

Najczęstszą przyczyną wścieklizny są ukąszenia przez wściekłe psy; inne zwierzęta domowe są w tym względzie mniej niebezpieczne. Najczęstsze są ukąszenia w rękę, najniebezpieczniejsze w twarz. Śmiertelność przy tych ostatnich wynosi 13%.

Jak się dowiadujemy z odnośnej tablicy rozpoznanie wścieklizny u ludzi najczęściej robi się na zasadzie obrazu choroby u zwierząt 76.5% w 13% na zasadzie badań mózgu zwierząt podejrzanych, wreszcie w 10% na zasadzie zarażania królików tym mózgiem.

Wzrost ilości szczepień dokonanych w w instytucie ilustrują cyfry podane od 1896 do 1912 roku.

Najmniejsza ilość szczepień przypada na rok 1896—59, największa na rok 1909 — 3 700.

O ile wyczerpująco przedstawione są dwa poprzednie działy instytutu (wyrabianie surowic, a właściwie surowicy antybłoniczej i leczenie wścieklizny) o tyle dwa inne zapowiedziane działy (przyrządzanie preparatu dla tępienia gryzoni i dla walki ze śmiertelnością zwierząt domowych) są mniej szczegółowo pokazane.

Szereg wypchanych gryzoni, hodowla bakteryi używanych do ich tępienia (tyfusy na szczury, myszy i in.), hodowla bakteryi wywołujących choroby zwierząt i ptactwa domowego (cholera kur, róża świń, karbunkuł bydła) — oto prawie wszystko, co się w tych dwu działach znajduje.

Działalność weterynaryjną instytutu wykazują cyfry dochodu. W 1896 dochód z oddziału weterynaryjnego nie sięga tysiąca rubli; w 1910 roku wynosi prawie 30,000 rubli.

Niezgorsza kolekcya pasożytów i kolekcya muzeum naukowego instytutu dopełniają znakomicie całość. Wśród pasożytów znajdujemy: pasożytnicze robaki i rozmaitego rodzaju tasiemców (solitérów). Na tablicach poznajemy owady i pierwotniaki pasożytnicze. Znajdujemy między innymi całkowity rozwój pasożyta malaryi i choroby sennej.

Kolekcya naukowa — to bardzo ciekawy i różnorodny zbiór. Mamy tu szereg hodowli rozmaitych bakteryi na rozmaitych pożywkach: tablice pokazują te bakterye i sposoby ich rozmnażania.

Znajdujemy dalej preparaty ze zwierząt, zarażonych tą lub inną bakteryą.

Mulaże pokazują zmiany chorobotwórcze u człowieka: znajdujemy mulaże skóry dotkniętej różą, odrą, szkarlatyną, ospą wietrzną i naturalną, nagniotkiem (karbunkułem), gruźlicą, przymiotem (syfilisem), trądem. Przyczem gruźlica, przymiot i trąd są bardziej szczegółowo przedstawione.

Dla gruźlicy mamy oprócz wymienionych mulaży, hodowlę rozmaitych rodzai laseczników Kocha (u ludzi, u ryb, u ptaków), statystykę śmiertelności od gruźlicy.

Przymiot poznajemy też dość szczegółowo: z tablic i mulaży zaznajamiamy się z przyczyną syfilisu (krętek blady Schaudin'a); z tablic i mulaży poznajemy przejawy tej choroby u ludzi i zwierząt; wreszcie poznajemy sposób rozpoznania ukrytej postaci syfilisu u ludzi. Do pewnego stopnia miarodajny w tym względzie odczyn Wassermann'a jest pokazany i wytłumaczony teoretycznie przy pomocy tablic. Trąd mamy ilustrowany przez kilka mulaży i rysunków. Obok nader ciekawa tablica statystyczna i mapa; z pierwszej dowiadujemy się o ilości trędowatych w Rosyi, — było ich w 1908 roku 3.700. Mapa i cyfry wskazują, że jest ich najwięcej w guberniach Nadbałtyckich 1.700, — na Kaukazie — 700, w Syberyi — 250, w Krymie, gub. Chersońskiej i Besarabskiej — 115. Zakładów dla trędowatych w roku 1908 było 21.

Kolekcya żmij i podana w tablicy porównawcza zawartość w ich organizmie rozmaitych trujących ciał przypominają, że i w dziedzinę ukąszeń trujących wtargnęła chemia biologiczna ze swemi metodami leczniczemi (surowica przeciw ukąszeniu żmij prof. Calmett'a).

Znajdujemy wreszcie w kolekcyi naukowej jedno z ostatnich nader ciekawych odkryć: hodowlę sztuczną żywej tkanki sposobem Carel'a, — obok przyrządy używane do otrzymania takowej, zaś fotografia ilustruje zasadzanie tkanki na pożywce.

Opis niniejszy bynajmniej nie wyczerpuje wszystkich eksponatów instytutu, przedstawia tylko rzeczy zasadnicze, świadczące jak dalece instytut kijowski potrafił połączyć działalność przemysłowo-leczniczą z pracą naukową.

Krajowy zjazd działaczy w walce z epidemiami.

Wczoraj o godz. 2-ej po południu w sali aktowej uniwersytetu otwarty został zjazd działaczy w walce z epidemiami, obejmujący 20 gubernii południowo-zachodnich i centralnych.

Zjazd, który ma potrwać dni dziesięć, otworzył prezes gub. zarz. ziemskiego, Sukowkin.

Pierwszy referat wygłosił lekarz ziemski d-r Howsiejew, występujący w imieniu komisyi organizacyjnej. Referent przedstawił dość drobiazgowy zarys historyi zjazdu, zwołanego w nader ciężkich warunkach, jakie wypadło przezwyciężyć organizatorom. Cel wart jednak zachodu, albowiem zjazd ma rozstrzygnąć bardzo poważne problemy, dotyczące walki z epidemiami, grasującemi niemal chronicznie w wielu guberniach państwa. Referent dowiódł cyfrowo, że w tych guberniach, w których ziemstwa dawniej wprowadzono, śmiertelność jest znacznie niższa niż w gub. posiadających nowe ziemstwa.

Statystyka zdrowotności dowodzi, że gdzie ludność jest zamożniejsza i kulturalniejsza, tam mniejsza jest śmiertelność.

Przyznać należy, wedle słów referenta, że ziemstwa, prawie wszystkie, znaczną w tym kierunku rozwijają działalność i one to właśnie zainicyowały obecny zjazd.

Następnie wypowiedzieli referaty: inspektor lekarski N. Szmidt, „O reglamentacyi prawnej warunków sanitarnych życia ludności", profesor A. Pawłowski „O dżumie" i profesor W. Lindeman „O owadach domowych z punktu widzenia hygieny i czynników epidemicznych".

W zjeździe bierze udział blizko 200 delegatów ziemstw, zarządów miejskich, zarządów kolejowych i okręgów dróg i komunikacyi, towarzystwa cukrowników, rady zjazdu przemysłowców górniczych Rosyi południowej i t. p. instytucyi społecznych.

Wśród nich zauważyliśmy d-rów: F. Burczaka, Szmidta i wielu lekarzy miejskich wolnopraktykujących, oraz profesorów: Iwanowa, Małkowa, Skworcowa, prócz wymienionych wyżej referentów.

Zjazd zdecydował podzielić się na cztery sekcye, a mianowicie: miejską, ziemską, fabryczną i okręgu komunikacyi lądowych i wodnych.

Po dwugodzinnej przerwie, o godz. 8-ej wieczorem odbyło się pierwsze plenarne posiedzenie wszystkich sekcyi, na których uchwalono odbyć kilkanaście ekskursyi sekcyjnych do klinik, sanatoryów, oraz muzeów miejskich. Ekskursye odbywać się będą grupami ze względu na spodziewane przybycie jeszcze kilkuset delegatów.

LIST DO REDAKCYI.

Otrzymujemy pismo następujące:

Szanowny Panie Redaktorze!

We wstępnym artykule szanownego naszego organu z dn. 15 b. m. poświęconym ku uczczeniu pamięci czcigodnego ś. p. A. Jabłonowskiego, czytamy:

„Ktokolwiek w ostatnich latach życia nieodżałowanego dziejopisarza nawiązał z nim rozmowę o sprawach ogólniejszych, spostrzedz musiał niebawem, jak uporczywie, niby ku słońcu, zwraca się jego potężna myśl ku tej ostatniej jego pracy — ku Towarzystwu Naukowemu.

„Było to jego ostatnie ukochanie, najwyższa troska i tę oto troskę przekazał w spuściźnie wiernemu jego pamięci społeczeństwu ..

„Myśl o potrzebach tego Towarzystwa będzie dalszym ciągiem jego myśli...

pozwalam sobie przeto załączyć przy niniejszym mój skromny datek rb. 100 (sto rubli) na cele Towarzystwa Naukowego, jako symbol mojego głębokiego szacunku, czci i uwielbienia dla ideałów zmarłego Prezesa.

Proszę przyjąć wyrazy szczerego szacunku

Władysław Chojnowski.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 17 (30) Mirona, Pawła i Julianny.
Jutro 18 (31) Jacka.

Wschód słońca o godz. 5 m. 08.
Zachód słońca o godz. 6 m. 54.
Długość dnia godz. 13 m. 46.

Kalendarzyk Historyczny.

29 sierpnia n. st.

Roku 1535. Hetman Jan Tarnowski zdobywa Starodub.

— **Na pogrzeb Jabłonowskiego.** Dziś o godz. 3 po południu odbędzie się w Warszawie pogrzeb ś. p. Aleksandra Jabłonowskiego. Na pogrzeb ten, jako reprezentant naszego pisma wydelegowany został jeden z członków komitetu redakcyjnego „Dziennika", p. Edward Paszkowski, który w imieniu „Dziennika" złoży wieniec na grobie ś. p. zmarłego.

Oprócz tego na grobie ś. p. A. Jabłonowskiego złożone zostaną wieńce: od „Kijowskiego rz.-kat. T-wa dobroczynności", od klubu „Ogniwo", od „Koła kobiet", od „Polskiego T-wa gimnastycznego", od „Koła literatów i dziennikarzy polskich w Kijowie" i in.

Nazajutrz po otrzymaniu wieści żałobnej z miasta naszego i okolic wysłany został cały szereg telegramów kondolencyjnych. Wysłały je wymienione wyżej T-wa, instytucye oraz liczne grono osób prywatnych.

— **Walne zebranie P. T. G** Jutro w lokalu P. T. G. (Lwowska 12A) odbędzie się powtórne, a więc ważne bez względu na liczbę uczestników, nadzwyczajne walne zebranie członków polskiego T-wa gimnastycznego.

Porządek dzienny obejmuje sprawozdanie z budowy nowej przystani, sprawę nowej pożyczki oraz inne sprawy bieżące.

Ze względu na doniosłość spraw wspomnianych dla losów T-wa, zarząd prosi o jaknajliczniejsze przybycie członków, nadto przypomina, iż zaległe składki uiszczać można przy wejściu na salę obrad.

— **Nowy sklep kwiatów i nasion.** W dniu 15 b. m. odbyło się poświęcenie i otwarcie magazynu nasion i kwiatów Józefa Piorunkiewicza. Sklep mieści się na Dumskim placu № 4

— **Z Teatru Polskiego.** Z powodów niezależnych od dyrekcyi otwarcie sezonu nastąpi w czwartek dn. 22 go sierpnia; drugie przedstawienie w sobotę dn 24 sierpnia wypełnią „Losy Europy", na niedzielę zaś dyrekcya przygotowuje „Krakowiaków i Górali" J. Kamińskiego z muzyką Kurpińskiego.

Dyrekcya i reżyserya nie szczędzą sił i środków, aby dać „Liljom" jaknajświetniejszą oprawę zarówno pod względem wykonawczym jak i dekoracyjnym. Próby zbliżają się ku końcowi. Rola złej żony, która przełożyła piecucha nad rycerza, przypadła w udziale pannie K. Zbikowskiej, utalentowanej artystce sceny wileńskiej. „Pana" gra p. Rychłowski, księdza p. Zbyszewski, gospodarza p. Kiernicki. Bierze udział cały zespół dramatyczny. Oprócz „Lilji", w próbach zapowiadana farsa-satyra na tle stosunków politycznych „Losy Europy" z artystką teatru łódzkiego p W. Biskupską.

— **Z politechniki.** Wczoraj rozpoczęły się egzaminy konkursowe na politechnice. Według danych sekretaryatu politechniki, wszystkich podań o zaliczenie w poczet studentów politechniki złożono 1078. Z tych 151 od osób, korzystających z prawa przyjęcia bez egzaminu konkursowego (absolwenci wyższych zakładów naukowych, studenci fizyko-matematycznego wydziału uniwersytetu, którzy zdali tak zwany półkursowy egzamin etc.) i 927 abituryentów szkół średnich, wpisanych na listę uczestników egzaminu.

Z tych ostatnich stawiło się do egzaminu 619 osób. Największa ilość składających egzaminy zgłosiła się na wydział mechaniczny (197 osób), najmniejsza ilość na wydział chemiczny (104 osoby) Na pozostałe dwa wydziały 318 osób (na wydział budowlany 170 i na agronomiczny 148 osób).

Od polaków wpłynęło na ogólną liczbę podań (1078) — 182 podania, czyli 17%.

Lista uczestników egzaminu podzielona jest, jak i lat ubiegłych, na cztery części: pierwszą stanowią nazwiska osób według alfabetu rosyjskiego od lit. A do lit. D, drugą — nazwiska od E od K, trzecią — od L do P i czwartą od R do końca alfabetu.

Ogólna ilość miejsc wolnych dotychczas nie została jeszcze dokładnie określona; będzie to w znacznym stopniu zależało od ilości studentów, kończących politechnikę obecnie. Prawdopodobnie liczba ta nie przekroczy 350 wakansów, jak i lat ubiegłych (wydziały chemiczny i agronomiczny po 75; mechaniczny i budowlany po 100 wakansów)

W tym roku do egzaminów konkursowych nie zostali dopuszczeni abituryenci żydzi. Tłumaczy się to przekroczeniem 5% minimum w latach 1905, 1906 i 1907.

— **Nowe kliniki.** Rektor uniwersytetu kijowskiego zwrócił się do prezydenta miasta z prośbą o oddanie poza udzielonymi już placami pod budowę kliniki patologii szczegółowej i terapii oraz patologii chirurgicznej—pozostałych 14 dziesięcin ziemi na górze Batyja, niezbędnych w celu likwidacyi obecnego teatru anatomicznego i budowy nowego.

Dla opracowania warunków sprzedaży dawnego teatru anatomicznego utworzona została specyalna komisya, złożona z członków rady uniwersytetu, przedstawicieli ministerstwa skarbu, kontroli państwowej i rady miejskiej pod przewodnictwem rektora uniwersytetu Cytowicza. Zgodnie z rozporządzeniem ministra oświaty posesya i budynek teatru anatomicznego przy ul. Funduklejowskiej mają być sprzedane za cenę nie niższą niż 600,000 rb

— **Fałszowanie nabiału.** Prezes kijowskiego powiatowego zarządu ziemskiego zwrócił się do prezydenta miasta z prośbą o złożenie radzie miejskiej wniosku w kwestyi, wydania przepisów obowiązujących dla handlu nabiałem i produktami mlecznymi.

Zdaniem prezesa zarządu, falsyfikacya nabiału dosięgła u nas takich rozmiarów, iż obecnie mleka niefałszowanego dostać w Kijowie niemożna.

— NOŻOWNICTWO. Onegdaj w osadzie Czokołowskiej podczas pijatyki podochoceni goście zadali nożami rany gospodarzowi Nazarence.

Na ul. Chorewej niewykryci chuligani poranili Mironienkę.

— UWOLNIENIE RUMIANCEWA. Wczoraj został uwolniony z więzienia, wobec ukończenia terminu kary b. studen Rumiancew, skazany za oblanie kwasem siarczanym d-ra Suchowieckiego.

— ZAMACHY SAMOBÓJCZE. Otruli się: na górce Włodzimierza muzyk Bondanow, w skwerze Michajłowskim — Bondar, na ul. Dymitrowskiej służąca B. S., na Kreszczatyku — niewiadoma młoda osoba.

W domu № 122 przy ul. Kiryłowskiej, powiesił się waryat Litowczenko.

— POŻARY. Onegdaj spłonęły zabudowania w posesyi № 54 przy ul. Włodzimierskiej, oraz oficyny w posesyi pomocnika adwokata przys. Rajchera i d-ra Łukasiewicza przy ul. Kuzniecznej.

— OFIARY TRAMWAJU. Na ul. W.-Wasylkowskiej wpadł pod tramwaj 72 letni Gerasimow.

W tym samym miejscu zwichnęła sobie nogę, zeskakując z tramwaju E. Sredinienko.

Na ul Jarosławskiej wpadł pod tramwaj I. Sidorenko.

— ZABÓJSTWO. Na G.-Sołomieńce pomiędzy 3 chuliganami wynikła bójka, w trakcie której I. Dekanow pogrzebaczem rozbił głowę Bajdsznikowowi. B. umarł.

— TRUP. W pobliżu komory celnej znaleziono zwłoki 60 letniego starca.

— ARESZTOWANIE. Onegdaj w nocy aresztowano 6 żydów, nie mających prawa zamieszkiwania w Kijowie.

— GRABIEŻ W pobliżu dworca 3 chuliganów ograbiło przechodzącego Penzenskiego. Zaalarmowany stójkowy zdołał aresztować jednego z nich — Pinczuka.

— MALWERSACYA W GIMNAZYUM. W gimnazyum Funduklejowskiem od pewnego czasu zauważono, iż sumy pieniężne były przez niewykrytego na razie sprawcę otrzymywane zapomocą sfałszowanych kwitów. Obecnie aresztowano jednego z kancelistów gimnazyalnych Zacharowa, który przyznał się do winy.

Biuletyn kijowskiej stacyi meteorologicznej.

Dnia 16 (29) sierpnia 1913 r

	g. 7 z rana	g. 1 po poł.	g. 9 wiecz.
Temp. pow. wedł. Cels.	16 6	25,0	20,1
Barometr przy 0° w mm	746 1	746 3	746 3
Stop. wilgotności w proc	85	62	81
Kier. i szybk. wiatru (wmm.)	Płn₅	Płn₄	Płn₅
Chmur. wedł. 10-stopn. cyst	4	1	1
Ilość opadów w mm.	—	—	—

od g. 9 ej wiecz. do g. 9 ej wiecz.

Najw. temper. powietrza w ciągu doby	25 7
Najniższa	15 3
Przeciętna temper. pow. w ciągu doby	20,5
Wielol. przed. temp. pow. w ciągu doby	16 9

Ogólny stan pogody w Rosyi europejskiej z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego:

Deszcze spadły na wybrzeżu morza Czarnego i miejscami w pasie północnym. Temperatura wyższa od normalnej we wszystkich rejonach.

Pogoda przewidywana: ciepło w całej Rosyi, deszcze miejscami w pasie południowym i na skrajnej północy.

W Kijowie—ciepło, chwilami deszcz.

Zabawy i widowiska.

Teatr Polski. We czwartek dnia 22-go b. m. „Lilje".

Kinematografy: Korso: „Quo Vadis".

Kino-teatr: „Namiętność do sceny", Polowanie na dziki", „Kronika Gaumont".

Ekspres: „Cierniowa droga", „Kolej podziemna w Paryżu", „Zdradzieckie szelki", „Tygodnik Pathé".

PRZYJECHALI DO KIJOWA.

Hotel Continental: pp. M. Bilim, A. Lwow A. Lwowa, M. Grebnica, M. Demenitru, I. Parczyński, E. Kaufman, J. Fort, St. von-Jeżewski, P. Szubit, K. Tszczepułowska, J. Me Caem, M. Ididej, D. Boredin, M. Wachramiejew, M. Bażenow, N. Bażenowa, D. Gurwicz, J. Baranow, W. Szmidt, M. Nikołajew, A. Bleniewski, M. Poznlakow, J. Kersztyn, St. Kierzkowski, A. Baraf.

Grand-Hôtel: pp. Finn, S. Zbandurow, P. Markow, M Rościszewska, St. Rościszewski, U. Lipnicki, St. Czuprykowski, D. Krestow.

Hotel François: pp. R. Bohdański, A Jodkowski, L. Klisowa M. Muromcew, S. Morozow, J. Osiński, S. Osińska, A. Piątkowski, S. Smirnow, K. Stolpe, B. Truchmietowa, W. Szirlajew, E. Szarapow, A. Maslennikow, W. Hejman, St. Bieńkowski, Wł. Głazyrin, M. Szmidt, A. Krawiec, L. Pawołocki, G. Caricyn, Br. Krakowski M. Karnowicz E. Jefimowski, Br. Postawka, J. Postawka, W. Fitzner, K. Wrzeszczowa, M. Starosiewicz.

Hotel Ermitage: pp. H. Ginz, P. Jewtgrijenko, N. Jewtgrijenkowa, M. Jasiński, A. Masłow, A. Szumiłow, A. Kulski, O. Kulska, E. Rogalski, A. Bogajewski.

Hotel Hładyniuka: pp. M. Biełokopytow, A Wojtkiewicz, M. Duszkin, H. Lejzik, M. Untiłow, A. Kriner, St. Mroczkiewicz, Wł. Zachert, K. Słąpski, F. Życzewski, J Enke, A. Sawostjanow, M. Kułakow, Z. Pokorna, Z. Pietrowa, T. Śliwiński, W. Rodiczkina, Bujalski, G. Tararusz, Z. Jansen, H. Rąsztek, L. Kondyba, M. Bielin, W. Olszewski, I. Silman, St. Wereszczako, O. Tejchman, M. Kryżłcki, Wł. Riezniczenko, K. Burzyński, M. Jermeliński, A. Bobuszko, O. Tocka, E. Tocka, Wł. Precenko, T. Dombrowski, E. Tokarski, J. Sawicki, I. Mejerowicz, M. Wasilenko, A. Trocyna.

Hotel Praga: pp. A. Andronowski, A. Małokwasowa, M Rozenberg, K. Wikhorst, Fr. Erben, A. Klassen, E. Dobrowolski, B. Sztepanowa, H Sztepan, N. Wiron. M. Zamarcew. A Peter. Z. Stepanowa, J. Jech, S. Awdiejew, K. Frycz, St. Czerwenka, R. Grabanek, W. Prokofiew, I. Sapożnikow, A. Dobrowolska, D. Naszczokin, J. Knotek, M. Jakubowski, R. Wikhorst, P. Nazarew, W. Debrenander, M. Petrenko, B. Trube, I. Czerniecki, St. Jasiński, A. Stratonow, J. Rakowiez, I. Kosrczikow, M. Nazarjewa.

Hotel Kane: pp M. Korowjakow, St. Bedzijewski M. Koczetkow, J. Cimiszewski, H. Lange, W. Rakowicz, J Bedyński, R. Żółciński, J. Gołębiowski, M Czerniejewska, J. Czerniejewska, P. Karasiew, A. Grabowski.

Hotel Universal: pp A. Goldman, J. Kozakow, St. Borowikow, A Żółtkiewski, Br. Wróblewski, P. Horodyski, I. Sacharow, J. Kaczetkow, J. Kahanowicz, M. Skrinnikow.

Palast Hôtel: pp. R. Rabinowicz, S. Makarowa, B. Gurewicz, Sz. Kasztelan, H. Sandomirski, R. Sandomirska, M. Wołoż, M. Gejsler, H. Marmer, L. Chodżewska, M. Chodżewska, H. Dobkiewicz, E. Łopata, H. Rodziewicz, M. Serbinowa, L. Rodziewicz, I. Leontjew, Ł. Rabinowicz, S. Lewinson, Z. Frumkina, Cz. Kitter, I. Lewi, S. Czeskes, B. Chmielnicki, O. von Redwic, G. van-Goer, J. Nekrebecki, L. Nekrebecka, Wł. Sukkert M. Aleksiejewa, M Aszman, J. Prager, O. Bajuszkowa. I Berman. M. Tartakowski, M. Gruferman, I. Raszewski, M. Cygalnicki, Z. Herman, B. Cekinowski, R. Bechtold, Ch. Wiglin, N. Deje.

Grand-Hôtel Imperial: pp. K. Defer, A. Lombar, M Tukan, J. Malawin, E. Malawin, A. Bariadian, M. Gabowicz, Sz. Bałabanow, E. Milin, S Matiuszin, E. Łokis, T. Akifer, W. Czirikow, A Lurje, S. Tałałajewski, Sz. Furman, J. Wusznow, L Golibowa, M. Czekanowska, Ch. Zakhejm, A. von Lang, H. Sirotski, J Berensztejn, Sz. Wajner, T. Fajersztein, M Goldberg, Ch. Ginzburg, E. Anczarukowa, E. Jakubowa, M. Jakubow, K. Wasiljewa, M. Opatowski, Sz. Kriegsberg, Z. Lewkow.

Hotel Rossya: pp Czerska, E Gajewski, B. Sedliwi, A. Łujk, M. Zaraczencew, F. Balnora, J. Kozłowski, L. Chitrowa, St. Wermiński, A. Andrejew, M. Ekzemplarow, H Seferowska, M. Szuwałow, A. Rudyj, N. Ganż, S Pospiełow, W. Jaroszewicz, K Szwejsgut, M Boborykina, J Anichowski, K. Orbeliani, Br. Kulaszynski, A. Rozbicki, St. Inczyk, I. Joszko, H Myszkowska, S. Gorbaczew, P. Trubicki, F Autoszczenko, E Rudenko, P. Taran, A. Orlenko, J. Szitkowski, S. Jelcow, W Marzynienko, M. Brażnikow, J. Dumke, A. Greza, N. Usłanowa, A. Waksmut, Wł. Bezrukij, M. Krasowski, Wł. Romieński, M. Buchtiow, M. Bobrow, M, Mołczanow, O. Gromowa, S. Gurow, I. Wigdorowicz, H, Wolski, M. Imszaniecki.

Kronika ekonomiczna.

Rynki zbożowe. Na rynkach zbożowych naszego kraju pozostaje usposobienie nieokreślone, ceny dotychczas nie zdążyły się jeszcze ustalić; tak sprzedawcy jak i nabywcy zachowują się powściągliwie, oczekując zupełnego wyjaśnienia rezultatów urodzaju i ogólnej konjunktury rynku

Z pszenicą nowego urodzaju panowało w ciągu tygodnia usposobienie niezbyt stałe; spekulanci i eksporterzy dają do 93—94 kop., młyny zaś płacą za towar folwarczny na stacyach 1 rb. 3 kop. — 1 rb. 4 kop. a nawet 1 rb. 5 kop.; w Kijowie pszenica ozima 1 rb. 3 kop. — 1 rb. 5 kop.

Z żytem usposobienie ospałe i małoczynne, zapotrzebowanie nader ograniczone, ceny żyta folwarcznego na stacyach kolei Południowo Zachodnich 73 — 75 kop., franko stacya Kijów 75 — 78 kop.

W ostatnich dniach zaczął się zwiększać dowóz owsa nowego urodzaju, wskutek czego, jak również wobec ospałego zapotrzebowania, nastąpiła pewna zniżka cen; owies folwarczny na stacyach kolei Południowo Zachodnich 68 — 73 kop., z dostawą natychmiast — do 75 kop., franko stacya Kijów 78—83 kop.

Wobec dość znacznego dowozu słabiej również z jęczmieniem pastewnym, którego ceny zdradzają tendencyę zniżkową; jęczmień folwarczny, dobrze oczyszczony na stacyach 69—72 kop. Dość ożywione panuje usposobienie z jęczmieniem browarnym, chociaż urodzaj jego pod względem jakości nie wszędzie okazał się pomyślny; ceny—85 k do 1 rb. zależnie od gatunku

Z kukurydzą usposobienie słabe. Urodzaj prosa spodziewany jest średni; za przyszły towar płacą 78—80 kop.—stacye. Groch zielony rychlik—90 kop.—1 rb. 4 kop., „Wiktorya" 95 kop — 1 rb. 10 kop. (na stacyach kolei Poł.-Zach.), nabywają przeważnie na eksport.

Usposobienie ze zbożem w portach południowych niezbyt stałe, ceny niezdecydowane, zapotrzebowanie na eksport ograniczone.

W Odesie z powodu pewnego zmniejszenia dowozu, usposobienie w ciągu tygodnia było niedomocniejsze; ceny: pszenica ozima 1 rb. 12 kop.—1 rb. 15 kop., ulka 1 rb. 5 kop.—1 rb. 7 kop., żyto 78—80 kop., folwarczny jęczmień pastewny 70—72 kop., owies 83—85 kop., kukurydza 60—69 kop.

W Mikołajowie usposobienie również mocniejsze: girka ulka 1 rb. 2½ kop.—1 rb. 5 kop., żyto 78—80 kop., jęczmień pastewny ⅔-proc. 74—76 kop., owies folwarczny do 80 kop.

Telegramy.

Od korespondentów własnych i Agencyi Petersburskiej

W Turcyi.

Konstantynopol (AP). Rząd ogłosił stan oblężenia w całej prowincyi Ismidzie.

Z Grecyi.

Ateny (AP). Król ofiarował ministrowi spraw zagranicznych Koromilesowi za wyjątkowe zasługi order Zbawiciela.

Z Serbii.

Białogród (AP). Ogłoszono ukaz o uwolnieniu rezerwistów.

Białogród (AP). Dn. 15-go b. m. została rozstrzygnięta kwestya granic czarnogórskich. Czarnogóra otrzymała Plewnę i Djakowo.

Białogród (AP). Prasa opozycyjna twierdzi, że radykałowie zgodzili się na dymisyę Paszicza, który wczoraj miał zakomunikować o swoim zamiarze królowi. Spodziewana jest dymisya całego gabinetu.

Białogród (AP) Rozpoczęła prace komisya mieszana około przeprowadzenia serbsko-czarnogórskiej granicy.

Delegacya albańska.

Wiedeń (AP). Przybyła delegacya albańska z albańskim ministrem spraw zagranicznych na czele.

Sprawy bałkańskie.

Skoplje (AP). Dn. 15 sierpnia przybyła komisya międzynarodowa w celu zbadania dokonanych w Macedonii okrucieństw. Dn. 16 go sierpnia komisya wyjechała do Salonik.

Skoplje (AP). Komisya składająca się z 8 oficerów serbskich wyjechała do Gewgeli w celu spotkania komisyi greckiej i przystąpienia do wytknięcia granic serbsko-bułgarskich. Dwie komisye serbsko-bułgarskie, pracujące już od kilku dni nad wytknięciem granicy serbsko-bułgarskiej w Macedonii, kończą swe prace z wynikiem pomyślnym. Prace około rozgraniczenia przyszłych albańsko-serbskich terytoryów są związane z mianowaniem komisyi międzynarodowej.

Konstantynopol (AP). 30 parowcom greckim pozwolono na przejście przez Dardanele pod warunkiem opuszczenia flagi.

Morderstwo.

Lwów (AP). Pisma donoszą, że w klasztorze złoczowskim rozbójnicy zabili przeora bazylianów Kossaka.

Uroczystości niemieckie w Poznaniu.

Poznań (AP.) Dn. 14-go wieczorem przed Bazarem tłum powitał gwizdaniem i obelgami wracających z bankietu w pałacu cesarskim magnatów polskich.

Policya rozproszyła tłum.

Zamknięcie zjazdu.

Lublana (AP). Został zamknięty chorwacko-słoweński zjazd katolicki.

Sufrażystki w Anglii.

Londyn (AP.) W Lossiemouth w pobliżu Elgin podczas gry w golf dwie sufrażystki rzuciły się na Asquitha i obiły go. Policyanci wyrwali awanturnice z rąk rozjuszonego tłumu i aresztowali je.

Z prasy węgierskiej.

Budapeszt (AP.) „Magyar-Orszagh" dowodzi konieczności dla Austryi utrzymywania dobrych stosunków z Rosyą i Serbią.

Cholera.

Zagrzeb (AP.) Dotychczas w Chorwacyi skonstatowano 41 zasłabnięć na cholerę.

Strajki.

Madryt (AP.) Zaczął się strajk kolejowych robotników w północnej Hiszpanii. Strajk górników w Katalonii trwa w dalszym ciągu.

Z Japonii.

Tokio (AP). Burza zniszczyła koleje w pobliżu Tokio, uszkodziwszy z górą 2 tysiące domów.

Tokio (AP). Były przywódca partyi Teju-Kaji umieścił w „Dzi-dzi" artykuł, w którym potępia politykę kontynentalną Japonii i zgubne dla finansów Japonii współzawodnictwo z Rosyą na kontynencie.

Zatarg Stanów Zjednoczonych z Meksykiem.

Waszyngton (AP). Wilson ogłosił orędzie do kongresu w sprawie meksykańskiej, w którem zaznaczając konieczność czynnego wystąpienia Unii w Meksyku przestrzega przed zbytnim pośpiechem Wszystkim obywatelom Stanów należy zaproponować, by niezwłocznie opuścili Meksyk, tudzież należy położyć kres dostarczaniu amunicyi do Meksyku.

Waszyngton (AP) Prezydent Wilson zaproponował obywatelom Stanów Zjednoczonych niezwłoczne opuszczenie Meksyku, składając odpowiedzialność za bezpieczeństwo ich życia i mienia na władze meksykańskie wojskowe i cywilne.

San-Antonio (Texas) (AP). Oddział kawaleryi z artyleryą zbliżył się do granicy w pobliżu Brownsville'u. Artylerye zcśrodkowano wprost Laredo, gdzie się znajduje główna kwatera meksykańskich wojsk związkowych.

New-York (AP). Telegrafują z Meksyku, iż rząd nie reaguje na orędzie Wilsona do kongresu. W swej drugiej nocie Wilson obiecuje w razie, jeśli gen. Huerta nie zostanie dopuszczony do udziału w kampanii wyborczej, dopomódz w udzieleniu przez Stany pożyczki dla Meksyka. Minister meksykański Gambra odpowiedział, iż żadne obietnice pożyczki nie skłonią rządu do wyrzeczenia się godności narodowej i do zachwiania zwierzchniczej powagi Meksyka.

Waszyngton (AP). Wobec optymistycznego raportu Linda Wilson polecił Lindowi powrócić do Meksyka.

Vera Cruz (AP). Potwierdza się wiadomość, że Huerta skłania się ku przyjęciu warunków postawionych przez prezydenta Stanów Zjednoczonych—Wilsona.

Z Chin.

Pekin (AP). Aresztowano 8 posłów nacyonalistów. Parlament zażądał od rządu wyjaśnień.

Szanghaj (AP). Walka pod Nankinem trwa w dalszym ciągu. Generał Dżun-Siun bombarduje miasto. Wojska północne podminowują pozycye nieprzyjacielskie.

Kuldża (AP.) Władze miejscowe odczuwają wielki brak pieniędzy. Niema nadziei na pomoc pieniężną z Pekinu.

Z Persyi.

Teheran (AP). W dalszym ciągu nadchodzą trwożne wieści o gotujących się na południu rozruchach bachtiarów. Około 2,000 bachtiarów wybiera się w pochód na Teheran.

Teheran (AP). Zrażony niepowodzeniem walki w Kurdystanie Salar-ud-Daoleh zasiadł w beście w konsulacie rosyjskim w Kirman-Szachu.

Z Trypolitanii.

Trypolis (AP). Kolumna Miani przybyła do Soknu, przychylnie witana przez tubylców.

Sprawa prasowa.

Petersburg (AP). Byłemu wydawcy gazety „Prawda" Badajewowi wytoczono dochodzenie karne z artykułu 1034 ustawy karnej.

Konfiskata.

Petersburg (AP). Zostały skonfiskowane numery „Nowej Gazety Robotniczej" oraz „Prawdy północnej".

Różne.

Bruksela (AP). Dr. Immhofen z Berlina i inżynier Schedeman z Hamburga zwrócili się do sądu brukselskiego z prośbą o sekwestrowanie części spadku po królu Leopoldzie, przypadającej księżniczce Ludwice belgijskiej.

Helsingfors (AP). W filii niemieckiego T-wa elektrycznego skonstatowano brak 200 tys marek. Aresztowano zarządzającego i kasyerkę.

New-York (AP). W nocy w pobliżu Hoboken w spiżarni na parowcu „Imperator" wybuchł pożar. Od dymu zadusili się oficer i majtek. Ogień ugaszono.

Londyn (AP). T-wo Lloyda zostało wezwane do zapłacenia 150,000 funtów sterlingów za zaasekurowany naszyjnik pereł, który zginął w drodze z Paryża do Londynu.

Toledo (AP). Poważnie zachorował prymas Hiszpanii kardynał Aquirre.

Haga (AP). W obecności królowej, księcia małżonka, ministrów, posłów i członków międzynarodowego sądu rozjemczego uroczyście dokonano otwarcia pałacu pokoju, fundowanego przez Carneggie'go.

Helsingfors (AP). Okazało się, że defraudacya w filii niemieckiego T-wa elektryczności sięga 660,000 marek.

Groznyj (AP). Robotnicy kopalni nafty złożyli szereg żądań ekonomicznych, które obecnie rozważają przemysłowcy. Roboty w kopalniach trwają w dalszym ciągu.

Giełda Petersburska.

Dnia 16 sierpnia 1913 r.

Weksle terminowe na Londyn 3 m. za 10 f. st.	—.—
„ czeki za 10 f. st.	94 875
„ na Berlin 3 m. za 100 m.	—.—
„ czeki za 100 mar.	46 40
„ na Paryż 3 m. za 100 fr	—.—
„ czeki za 100 fr.	37 58
Dyskonto giełdowe	—.—
4% Państwowa renta	93
5% Pożyczka 1905 r.	104½
5% Pożyczka 1908 r.	105¼
4½% Pożyczka 1905 r.	100
5% Pożyczka 1906 r.	103¼—103⅜
4½% Pożyczka 1909 r.	99—99⅛
4% Listy zast. Szlach. Banku	89—89½
4½% Listy zast. Szlach. Banku Ziem.	90¼
5% „ „ „	99⅝—100
4% Świadectwa włościańskie	90⅛—90½
4½% „	96⅛
5% Świadectwa włościańskie	99⅞—100
5% Pożyczka prem. 1864 r.	483¼
„ „ 1866 r.	360
3½% Obl. prem. Szlach. Banku	316
3½% Listy Zast. Szlach. Banku Ziem.	82¾—83
4½% Oblig. Petersb. M. Kred. T-a.	88½
5% Oblig. Kijowsk. M. Kred. T-wa.	84½—85½
4½% „ „	80—81
5% Oblig. Moskiewsk. Kred. T-a.	100½
4½% „ „	90¼
5% Oblig. Odesk. Kred. T-a	89½
4½% „ Besar.-Taur. B. Ziem.	83½
4½% „ Wileńsk. Ban. Ziem.	87⅛
4½% „ Dońsk.	82½—83
4½% „ Kijowsk Banku Ziem.	83⅞—84⅛
4½% „ Moskiewsk.	88 - 88½
4½% „ Niż.-Samar.	—
4½% „ Połtawsk.	83¼
4½% „ Tulsk.	87¾—88¼
4½% „ Charkowsk.	83⅞
4½% Listy Zast. Chers Banku Ziem.	84
Akcye 1-go T-a Żegl. po Dnieprze.	—
„ 2-go „	—
Akcye T-a Kaukaz i Merkury.	—
Akcye Rosyjsk. T-a Żegl. Handl. Czarn.	710
„ Ros. T-a transport. i asekur.	108
„ Petersburskie składy towarowe	573
„ T-a Ubezpieczeń „Rosya"	—
„ Mosk.-Kazańskiej kolei	—
„ Mosk. K. Woronez. kolei	—
„ Mosk. Wind.-Rybińsk.	392
„ Poł.-Wschod. kolei	316
„ Kolei podjazdowych	157
„ Półn. Doniecka	345
„ Azowsko-Dońsk.	620
„ Wołsko-Kamsk. b.	895—900
„ Kijowsk. Prywat. banku handl.	
„ Besarabsko-Tauryck. b.	647—651
„ Wileńsk. Ziemsk. Banku	600—605
„ Dońsk. Banku Ziemsk.	605—610
„ Kij. Banku Ziemskiego	648—653
Akcye Moskiewsk.	783—788
„ Niżegor.-Samar.	—
„ Połtawsk.	570
„ Petersb.-Tulsk.	443—448
„ Charkowsk.	426—431
Bakinsk. T-a Naftow.	724
„ Kaspijsk. T-wa	3200
Naft. i Handl. T-a Mantasz. i Ko.	672
„ Naft. T-a Rosyjskiego (Udziały)	275
„ Naft. T-a Br. Nobel.	916
„ Rosyjsk. dla Handlu Zewn.	381½
„ Ros. Azyat.	298—306
Akcye Ros. Handl. Przemysł.	340
„ Petersb. Międzynar. Komerc.	509½
Akcye Petersb. Dyskont. Pożyczk.	470
„ Petersb. Prywatn.-Kom.	257
„ Banku Zjednoczonego.	267
Udziały Tow. Naft. Br. Nobel	18150
Akcye Briańsk. Kopalni Węgla	—
„ Briańsk. Fabr. szyn	193
Fabr. wagonów Tow. S.-Pet. (udziały)	130
„ Naft. T-wa Hartman	258
„ Kołomieńsk. Fabryki	178
„ Fabr. Malcewsk.	364
„ Petersbursk. Metalurg	357
„ Nikopol-Mariupolsk.	299
„ Putiłowsk.	150
„ Rosyjsk. Bałt. Fabryki.	235
„ Ros. Fabr lokomot. (Buc).	218
„ T-a Odlewni stali „Sormowo"	149
„ Sulińskie	176½
„ Tahanroskie	260½
„ Tulskie fabr. nabojów	415
„ Fabr. Wag. Feniks.	133
„ T-a „Dwigatiel"	97
„ Dońsk-Jurjewsk. Metal T-a.	296
„ Ros. kop. złot.	96
„ Leńsk. Tow. kop. zł.	613
„ Lianozow	266
„ Lessner	322
„ Bekker	121½
„ Głuchoozierskie	314½
„ „Mołot"	375

Usposobienie z walorami państwowymi spokojne; z papierami dywidendowymi po mocnym i ożywionym początku pod koniec giełdy chwiejne. Z premiówkami mocne.

Giełdy zagraniczne.

Dnia 16 (29) sierpnia 1913 r.

Berlin. Wypłaty na Petersburg sp.	215 60
kup.	215.55
Kurs wekslowy na Petersburg na 8 dni	—.—
4½% pożyczka 1905 r.	100.10
4% renta państwowa 1894	92.25
Rosyj. bil. kredyt. za 100 rb.	215.45
prywatne	4¾%
Usposobienie mocne	
Paryż.—Wypłaty na Petersburg	
Cena najniższa	265.125
Cena najwyższa	267 125
4% rent państwowa 1894 r.	92 70
5% 4½% pożyczka 1909 r.	106 60
pożyczka rosyjska 1906 r.	105.70
Dyskonto prywatne.	3¹¹/₁₆
Usposobienie chwiejne.	
Londyn.—5% pożyczka rosyjska 1906 r.	104
4½% pożyczka rosyjska 1909 r.	100½
Usposobienie spokojne.	
Amsterdam.—5% pożyczka rosyjska 1906 r.	—.—
4½% pożyczka rosyjska 1909	—.—
Wiedeń.—5% pożyczka rosyjska 1906 r.	103 20

Z ostatniej chwili.

Pośrednictwo Włoch.

Wiedeń (Wł). Włochy zamierzają zgłosić swe pośrednictwo w sprawie Adryanopola.

Bojkot Turcyi.

Wiedeń (Wł.). Mocarstwa przychylają się do przeprowadzenia bojkotu finansowego Turcyi.

Nowy poseł bułgarski.

Sofia (Wł.) Posłem bułgarskim w Petersburgu mianowany został generalissimus podczas drugiej wojny Dmitrjew.

O wyspy Egiejskie.

Londyn (Wł.) „Morning Post" donosi, że Włochy mimo urzędowego zaprzeczenia zdradzają zamiar zatrzymania kilku wysp Egejskich.

Przyjaciele pruscy.

Poznań (Wł.). „Kuryer Poznański" ogłosił listę polaków, którzy obecni byli na bankiecie.

Nowa afera szpiegowska.

Paryż (Wł.). W Wersalu wykryto aferę szpiegowską. Zamieszana jest kobieta, kochanka oficerów artyleryi.

Sojusz angielsko-francusko-hiszpański.

Londyn (Wł.). Krążą pogłoski, że sojusz pomiędzy Anglią, Francyą i Hiszpanią będzie podpisany w tych dniach.

W sprawie kolei bagdadzkiej

Berlin (Wł.). Ogłoszenie układu zawartego przez Niemcy, Anglię i Turcyę w sprawie kolei bagdadzkiej nastąpi po feryach parlamentu angielskiego.

Z lotnictwa.

Londyn (Wł). Minister marynarki Churchill dokonał lotu na hydroplanie.

Zajście.

Kolonia (Wł.). Na dworcu Strassburskim dama spoliczkowała porucznika dragonów. Ten ostatni rzucił się na nią z gołą szablą. Plutonowy zasłonił damę. Tłum przyjął groźną postawę. Oficer zbiegł w samochodzie.

Łódź-miastem gubernialnem.

Petersburg (Wł). W kołach rządowych mówią znów o przeniesieniu władz gubernialnych do Łodzi z pozostawieniem nazwy guberni piotrkowskiej.

Emigracya niemców.

Petersburg (Wł). „Mołwa" w korespondencyi z Wołynia donosi, że koloniści niemieccy licznie emigrują do Prus Wschodnich, zachęcani okólnikami rozsyłanymi przez królewiecką i poznańską komisye kolonizacyjne.

Zamknięcie T-wa prawników.

Petersburg (Wł.) Naczelnik miasta Petersburga zamknął T-wo prawników. Powodem—udział w posiedzeniach poświęconych drugiej wojnie bałkańskiej osób prywatnych. Zamknięcie wywołało powszechne zdziwienie.

Z synodu.

Petersburg (Wł.) Synod rozesłał do eparchii zachodnich wyjaśnienie, wskazujące, by dzieci obcych wyznań nie przyjmować do szkół cerkiewnych 2-klasowych, lecz tylko do 1-klasowych.

Na górę Athos.

Petersburg (Wł.). Urzędnik ambasady w Konstantynopolu Serafimow został delegowany na górę Athos w celu obserwacyi mnichów.

Na Wystawie w Kijowie

w dziale maszyn rolniczych na największą uwagę rolnika zasługuje pawilon Kijowskiej fabryki siewników

AKC. TOW. VIELWERTH i DÈDINA

W KIJOWIE

bo w nim są umieszczone, oprócz maszyn, fotografie pól, roślin, same rośliny, cyfrowe dowody i stwierdzenia samych rolników z całej prawie Europy i za czas 15 lat, że siejąc sztuczne nawozy w rzędy rolnik otrzymuje

Najwyższe urodzaje niezależnie od posuchy albo deszczów.
Większe plony o 30-50% i więcej w latach normalnych.
Większy dochód z każdej morgi o 10 — 15 rubli

unikając nieurodzajów i częstego wylegania zbóż.

Przy prawidłowym wysiewie nawozów sztucznych w rzędy, każdy włożony rubel przynosi rolnikowi **3 — 5** rubli z powrotem już w roku siewu, czyli kapitał nakładowy daje **200 — 400%** czystego zysku. 10690

!Case!

GARNITURY MŁOCARNIANE

50% OSZCZĘDNOŚCI NA ROBOTNIKU 7064

TRAKTORY dla orki, przewożenia ciężarów, etc.

Samochody, Lokomobile, Automobile

Wszystkie maszyny można oglądać podczas pracy w Rosyi. Przed kupnem żądajcie katalogów i odezw

od Kompanii Młocarni J. I. CASE

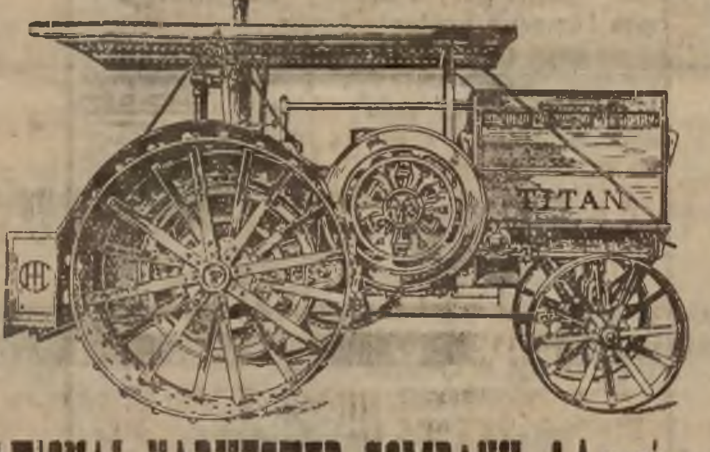
ODESA, 10, ulica Żukowskiego, skrz. poczt. № 1236.

w Kijowie: Przedstawicielstwo maszyn u A. S. EJBERA Kreszczatyk Nr 23 Automobili u Braci E. i N. GEBEL Aleksandrowska Nr 37 a.

Drogówka International Tytan

Orze
Sieje
Żnie
Młóci
wozi ciężary

7288

SPRZEDAŻ W INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY of America

FILJE: **Moskwa, Samara, Ryga, Charków, Rostów nad Donem, Odesa, Armawir, Ekaterynburg, Omsk, Władywostok, Nowo-Mikołajewsk.**

2-LETNIE

Kursy Handlowe Żeńskie w Warszawie

pod kier. pedagog. Dr. Żelisława Grotowskiego.

Od 1-go lipca 1913 r. kursy przeniesione zostały na ulicę Senatorską Nr 30, tel. 215-29, do lokalu przy zakładzie naukowym p. J. Gagatnickiej. Kancelarya otwarta codziennie od godz. 10—3 po poł. i od 6 — 8 wieczorem.

Charakter kursów jest ściśle zawodowy i praktyczny ze szczególnem uwzględnieniem korespondencyi handlowej w obcych językach stenografii, pisania na maszynie oraz teoryi i praktyki kooperatywy. W roku nadchodzącym zorganizowany zostaje specyalny kurs — ubezpieczeniowy. Programy na żądanie. Przy kursach założony zostaje pensyonat. 10698

Dyrektor kursów **Dr. Żelisław Grotowski.**

Kierowniczka kursów i pensyonatu **J. Krasuska.**

Biblioteka pamiętników ma na celu zobrazowanie życia polskiego i litewskiego w przeszłości opowiedzianego przez świadków naocznych

Biblioteka pamiętników obejmie obszar całej dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Biblioteka pamiętników da czytelnikom pełny wizerunek czasów i ludzi w oświetleniu działaczy odmiennych stronnictw i różnych poglądów.

Biblioteka pamiętników każdy pamiętnik opracowany będzie przez jednego z najwybitniejszych historyków i uczonych polskich i opatrzony treściwą przedmową.

Biblioteka pamiętników jako wydawnictwo peryodyczne wychodzi raz na miesiąc w formacie książkowym, objętości 200—250 str. druku z licznymi portretami i ilustracyami.

Biblioteka pamiętników WARUNKI PRZEDPŁATY: w Kijowie rocz. rb. 8, półrocznie rb. 4, kwart. rb. 2; za granicą rocz. rb. 10, półrocznie rb. 5, kwartalnie rb. 2.50.

Biblioteka pamiętników dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego" rocznie rb. 7 półrocznie rb. 3.50, kwartalnie rb. 1.75.

Prenumeratę przyjmują: Administracya **„Biblioteki pamiętników"**, Wilno, prospekt S-to Jerski № 28, oraz Administracya **„Dziennika Kijowskiego"** w Kijowie, Kreszczatyk № 38

Szczegółowy prospekt na żądanie bezpłatnie. 560

PRZEWODNIK PO KROL. POLSK. zawier. wsz. miejscow. ze wskaz. gub., pow., gm., par. sądu poczty, telegr. st. kol. z odległ. 2 duże tomy rb. 9, w opr. 10. Nowe IV wydanie uzupełn. Duża ścienna kol. (105×135ctm)

Po 12 map i tyleż stronic opisu

ATLASY wsz. części świata kop. 60 poszczegól. kraj Europy k. 60 obydwa w jednej opr. rb. 1.50 i rb. 2.

ATLAS ilustr. pogląd.-krajoznawczy **Królestwa Polskiego.** 85 map, 300 rys., z opisem, ozd. opr. rb. 10

ATLASY gub. Warszawsk. r. 1.50, Kalisk. k. 75. Kieleckiej k. 75, Lubelsk. rb. 1. Płockiej k. 75, Radomskiej k. 75, Siedleckiej k. 90, Suwalskiej k. 75. z widok. Opis Królestwa Polskiego rb. 1.

MAPA Król. Polsk. bez podklejenia rb. 2 kop. 50, na płótnie rb. 3 kop. 50, z teczka rb. 4 k. 50, lakier. z wałkami rb. 6. Wydanie tańsze tejże wielk. r. 1.20 (za 10 egz. rb. 10), na płótn. r. 2.20, z wałk. r. 3.50. Wszyst. z oznacz. miast, osad, wsi, rzek, gór, dróg żelazn., bitych i zwycz., oraz podz. adm.-n. Bardzo duża ścienna kolor. (115×155 ctm.)

MAPA Litwy i Rusi rb. 4, na płótn. rb. 5.50, z teczką r. 6.50, lakier. z wałk. r. 8.

MAPA Półwyspu Bałkańskiego kop. 20.

Nowości

Opracowane i wydane przez **J. M. BAZEWICZA, Warszawa, Mazowiecka 5,** tel. 132-01.

Podręczniki Szkolne

w ozdobnych i tanich oprawach poleca księgarnia p. f.

LEON IDZIKOWSKI

10653

Kijów, Kreszczatyk № 29. Katalogi książek i nut bezpłatnie.

7 klasowy Zakład Wychowawczy Anieli Hoene-Przesmyckiej

Warszawa, ul. Mazowiecka 4.

Egzamina wstępne 2 i 3 września n. st., rok szkolny 4 września. Obok przedmiotów ogólno kształcących zwraca się szczególną uwagę na znajomość języków nowożytnych: francuskiego, niemieckiego i **angielskiego.** 10497

VII-klasowy Zakład naukowo-wychowawczy żeński

J. Gagatnickiej

z klasą przygotowawczą oraz pensyonatem **w Warszawie, Senatorska 30**, tel. 215 29. Zapis od dn. 27 sierpnia. Egzaminy wstępne i poprawki d. 2 i 3 września. Lekcye 4 września. 10701

Egzaminy wstępne i powakacyjne do zakładów naukowych żeńskich

Z. Wołowskiej

w Warszawie, Piękna 28, tel. 73-60,
odbywać się będą od dnia 4-go września r. b. Początek lekcyi dn. 11-go września. 10700

CARBOLINEUM GERNANDTA®

NAJLEPSZY SRODEK ZABEZPIECZAJĄCY DRZEWO OD GNICIA, WILGOCI ETC.

FARBY — LAKIERY i inne PRZETWORY CHEMICZ.

DO MALOWANIA ŻELAZA, GONT I TEKTURY SMOŁOWCOWEJ.— ORAZ SMALCÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ.

CENNIKI ILLUSTROW. Z OKAZAMI FARB FRANCO I GRATIS WYSYŁA NA ŻĄDANIE —

B. SIEDLECKI, W KIJOWIE, KRESZCZATYK 29

8209

Aparaty fotograficzne objektywy, klisze i filmy etc.
Mikroskopy najnowszych systemów w olbrzymim wyborze

POLECA FIRMA

KAROL ŽIVOTSKÝ

Kijów, Funduklejowska 8. 7879

Dnia 10 i 11-go listopada 10650

LICYTACYA

w Dubrowskiej Hodowli Koni J. C. W. Wielkiego Księcia Dymitra Konstantynowicza 250 z górą kłusaków wierzchowców i koni ardeńskich. Opisy na żądanie. Adres: Dubrowska Hodowla Koni, połtawskiej gub., Biuro.

KONIE Do sprzedania

4-ka anglo-arabów (odmastki, jednego stada, z szorami, amerykanem i t. d. **Wierzchowiec**, anglik konkursowy, wiadomość: Wystawa Koni, stajnia Nr 14 Właściciel Morawski. 10711

Olbrzymi popyt,

jaki w krótkim przeciągu czasu zyskały

DWURZĘDOWE

Wyorywacze do Buraków

CEGIELSKIEGO syst. JARYSZA,

najlepiej świadczy o wartości użytkowej tego doskonałego narzędzia. Wobec dużego zapotrzebowania w sezonie o wczesne nadsyłanie zleceń prosi 9678

REPREZENTANT

Alfred Grodzki

33 Senatorska, WARSZAWA.

Szczegółowe opisy ilustrowane z odpisami świadectw nabywców wysyłane są na każde żądanie gratis i franco.

„Jesienią"

ALBUM LITERACKI.

Dla prenumeratorów „Dziennika Kijowsk." po cenie zniżonej

65 kop.

Zwracać się należy do Administracyi „Dziennika Kijowskiego. 8132

PRZEWODNIK po Kijowie

Plan z informacyami od dzielnie kosztuje **30 k.**

za **50** KOP.

z poglądowym planem miasta.

Nakład LEONA IDZIKOWSKIEGO. Do nabycia na wystawie w pawilonie sekcyi drukarskiej (u LEONA IDZIKOWSKIEGO), w kioskach z gazetami oraz we wszystkich księgarniach. 10558

CUDA STWARZA WSZECHŚWIATOWE LECZNICZO-ZIOŁOWE

MYDŁO HERBA

D-ra OBERMEYERA

KROSTY, PIEGI, WĄGRY, LISZAJE, ŚWIERZBĘ, PRYSZCZE I WSZELKIE NIECZYSTOŚCI SKÓRY USUWA NAZAWSZE.

Sprzedaż w aptekach i w skład. apt.

Zupełne wyleczenie!!

Warszawa, Hypoteczna № 5 (obok teatru Nowości)

PENSYONAT Doktorowej A. SAWICKIEJ

(Właścicielki pensyonatów w Ciechocinku). Pokoi 30. Najnowsze wykwintne urządzenie. Elektryczność, windy, wanny. Ceny umiarkowane. Telefon 288-74. 10699

Najnowszy pożyteczny

ważny wynalazek. Wodę, wino, mleko i wszelkiego rodzaju napoje można gazować domowym sposobem zapomocą ulepszonego syfonu **„PRANA".** Otrzymuje się hygieniczny, świeży, przyjemny napój. Aparat niezbędny dla każdego szczególnie w lecie, tak dla mieszkańców miast, jak dla mieszkańców wiejskich, bardzo ważny dla prowincyi, ma się bowiem możność samemu gazować żądane napoje. Cena syfonu 3.25 i kapsul. (sparklets) tuzin 95 kop. Zamiejscowym wysyłamy pocztą za zaliczeniem. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Główne i wyłączne przedstawicielstwo i sprzedaż dla Kraju Południowo-Zachodniego — Magazyn gospodarskich wyrobów stalowych. 9088

Ed. BRABEC

Kijów, Kreszczatyk Nr 44. Tel. 414

7 k. śledzie 7 k.

Królewskie świeżego połowu małosolone, o delikat. smaku 7 k sztuka. Magazyn Wasiekina, W.-Wasylkow. 8, tel. 36-18. 1868

Dzierżawę w gub. kijowskiej poszukuję od 250 do 300 dzies. Oferty piśmienne: Kijów, poste-restante, okazicielowi 3-ch rubli OH 111942. 10584

10,000 rb. Z kapitałem i pracą własną mogę wejść do int. komis. handl. w Kijowie. Oferty piśmienne: Kijów, poste-restante, okazic. 3 rb. OH 111942 10583

Węgiel kam., antracyt i brykiet zam. drew (oszczędność 30%). Dostarczać będzie własnymi końmi w całem mieście **J. Gelfand** partyami od 10 pudów. Większ. gospodarstw i właścicielom kamienic może dostarczać wagonami po cenach zniżonych. Zamów. są przyjm. Bazar Żydowski, Stepanowska 2, tel. 18-25 i Besarabka, Basejna 14, telef. 32 41. Na Besarabce są do nab. pił. **drwa** brzozowe, 17 kop. pud. part. nie mniej 25 pud. 10519

Obrazy artystów polskich do sprzedania. Kuzniecżna 15 m. 8 Od 4—6 godz. w dni powszednie. 10668

Z dniem 1-go marca 1914 r. jest do wydzierżawienia majątek

„HUSIATYN"

w powiecie Kamienieckim nad Zbruczem przy granicy austryackiej. Obszar ziemi ornej 1200 morgów (czarnoziem). Zgłaszać się o bliższe szczegóły pod adresem: Austrya, Galicya, poczta Żywiec, wieś Moszczanica, Władysław Kępiński. 10667

Dreny palone z gliny, w dowolnej ilości wysyła natychmiast Biuro sprzedaży Zjednocz. Fabryk Król. Polskiego Fr. Borsuk. Oddział Kijowski, Zaułek Myzykalny 1, Telef. № 19 19.

Ceny za 1000 sztuk o średnicy: 1 i pół cala—14 rb., 2 18 rb., 3 30 rb., 4—52 rb. 50 k., 5—82 rb. 6 95 rb., i t. d. Zamówienia na 1914 r. ustępstw 5 proc. 10108

W polskim domu do wynajęcia pokój, całkowite utrzymanie, zapewniona opieka młodym panienkom. Funduklejowska 52—8 Od 4 6. 10571

Do wynajęcia mieszkania, składające się z 5-ciu pokoi, kuchni i wszelkich wygód. Funduklejowska Nr 32 dom E. Kruszewskiej. 10632

Na ul. W. Żytomierskiej do wynajęcia **SKLEP** z 2 pokojami i kuchnią. Bliższa wiadomość: Michajłowska 18-43 od 3-5. 10664

Majątek polski 220 dzies. w uroczej miejscowości koło Krzemieńca do sprzedania. Bliższych informacyi udzieli F. Szubiakowski w Krzemieńcu. 10681

Dla uczniów

do wynajęcia duży pokój z utrzymaniem i opieką, Stołypinowska № 47, m. 6. 10626

Koni

para **tarantów,** faeton Romanowskiego, szory sprzedam Winogradnaja Nr 18. 10710

Inteligentna osoba poszukuje posady do zarządu domem, ma świadectwa. Zgodzi się wyjechać. Bibikowski Bulwar Nr 5 m. 27. 10712

Praktyczna nauczycielka z st. gim. rząd. (złoty medal) poszuk. posady na wyjazd, zna muzykę, niemiecki, francuski teoretycznie. Czeczelnik, pod. gub., Cukrownia, Julia Maruszewska. 10694

Majątek do sprzedania, powiat Kijowski, 350 dziesięcin, odseparowany. Szczegóły, warunki u K. Gutowskiego, W. Żytomierska Nr 23 m. 9. 10709

Potrzebna zaraz Gospodyni wiejska do zarządu samodzielnego gospodarstwem i domem. Zwracać się tylko z dobremi rekomendacyami, listownie p. Krasne, podol. gub., A. W. Darowski lub w Kijowie osobiście, Olgińska 3 m. 2. 10717

Młodzieniec lat 14 uczciwy, pracowity, posłuszny i skromny, chlubnie ukończył kursy Buchalteryjne Burenki w Kijowie, prosi W. PP. o pracę w biurze fabrycznem, handlowem, bankowem lub innem za skromne wynagrodzenie. Żytomierz, skrzynka pocztowa Nr 177. 10705

Na stancyę przyjmuję uczniów, posiadam patent gimnazyalny. Puszkińska 29 Kunderewicz. 10713

W rodzinie inżyniera przyjmuje się 2 uczni lub uczenice. Włodzimierska 76 m. 2. 10714

Poszukuję nadyby 30 dziesięcin lub więcej—w gub. kijowskiej w powiatach Taraszczańskim lub Lipowieckim, niedaleko kolei. Informacye listownie pod adresem gub. kijowska przez Taraszczę do Stawiszcz, Stefan Leduchowski. 10707

Inteligentna polska rodzina przyjmuje uczące się panienki na całkowite utrzymanie, francuska konw., pianino. Lwowska 12 m. 14. 10627

Inteligentna rodzina przyjmie 2 uczniów i 1 panienkę. Dobre utrzymanie, opieka zapewniona. Luterańska Nr 5 m. 4. 10587

W inteligentnej polskiej rodzinie przyjmą uczącą się panienkę. Zapewnione dobre utrzymanie, troskliwa opieka. Mała-Podwalna 10 m. 9. 1679

„Biuro pracy" Rz.-Kat. Tow. Dobr. Troicki zaułek Nr 6, telef. 17 88. Rekomend. nauczycielki, bony, oficyal., rzemieśl. i wszelką służbę domową. Wspólne mieszkanie dla poszukujących pracy młodych katoliczek p. n. „Schronisko św. Jadwigi". Troicki zaułek 6 m. 9. 581

Od Administracyi.

Dla udostępnienia prenumer. „Dziennika Kijowskiego" nabycia na warunkach najdogodniejszych książek niezbędnych w każdym domu polskim, porozumieliśmy się z wydawcami i odstępujemy

po cenie zniżonej

wyłącznie tylko naszym prenumeratorom,

DZIEJE POLSKI

D-ra Feliksa Konecznego.

2 tomy, 30 ilustracyi Illnicza, duża mapa Polski z podziałem na województwa. Cena dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego":

Rb. 1 kop. 60.

(w ozdobnej oprawie)

Kraków

Rys historyczny do połowy XVII w

Rb. 3.

(Cena księgarska rb. 6).

(w ozdobnej oprawie)

Na prowincyę wysyłamy za zaliczeniem z dołączeniem kosztów przesyłki